

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 5. — TELEFON: 51-22, 51-23, 51-24, 51-25 in 51-26. — Izbava vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L, 2a mesecnost: 15.20 L.

IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in tujstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANOCONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Disfatta del nemico presso Agedabia

Alcune formazioni corazzate nemiche distrutte — Ingente bottino — La distruzione di Malta prosegue

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 25 gennaio il seguente bollettino di guerra n. 602:

Nella giornata di ieri violenti combattimenti si sono svolti ad est e sud-est di Agedabia. Le unità motorizzate dell'Asse hanno accerchiato e distrutto alcune formazioni corazzate nemiche. Il bottino sino a ieri sera consiste in 80 cannoni, 143 carri armati, fra questi alcuni da 28 tonnellate di fabbricazione americana; molti dei carri armati catturati sono efficienti e vengono impiegati dai nostri reparti. Noto che, ma non ancora precisato, il numero dei prigionieri. Durante le operazioni, le unità terrestri hanno abbattuto o distrutto al suolo undici velivoli inglesi.

Le formazioni aeree italiane - germaniche, che validamente cooperano alla lotta delle divisioni motorizzate, hanno attaccato le

retrovie nemiche martellando campi di aviazione e concentramenti di mezza meccanizzati; un Hurricane, costretto ad atterrare, si è incendiato.

Nel Mediterraneo centrale unità della nostra flotta, di scorta ad un convoglio, hanno abbattuto due aerosiluranti avversari, un terzo aerosilurante e un apparecchio del tipo Beaufighter sono stati distrutti dalla caccia germanica. Alcuni membri degli equipaggi hanno potuto essere salvati e catturati.

Sono proseguite le azioni di distruzione delle attrezzature portuali e degli approvvigionamenti bellici di Malta.

Aerei inglesi hanno lanciato nella scorsa notte spezzoni incendiari su Catania e Comiso, senza danno di persone o di cose.

L'equipaggio di un aeroplano precipitato nel mare di Noto è stato fatto prigioniero.

Hud mraz na vzhodni fronti

Zavrtnjen napad pri Harkovu — Udejevanje letalstva

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 25. jan. Nemško vrhovno poveljstvo poroča:

Na vzhodu se nadaljuje borba v hudem mrazu. Pri obrambi sovjetskega napada v prostoru južnovzhodno od Harkova je bilo več sovjetskih tankov sestreljenih.

Nemško in finsko letalstvo je prizadelo sovražniku na karelski fronti velike izgube na ljudeh in materialu.

V vodah Ribskega polotoka je bil manjši transportni parnik potopljen.

Kakor je bilo objavljeno že s posebnim poročilom, je dovedel v Severni Afriki napad nemško-italijanskih oddelkov do popolnega uspeha. Severovzhodno od Agedabije so bili močni angleški oddelki z velikimi izgubami pobiti in vrženi proti severovzhodu. Zabili smo številne ujetnike. 143 tankov in 80 topov je bilo zaplenjenih ali uničenih.

Na Malto so nemška bojna letala z bombami težkega kalibra bombardirala Lnes in Haifo.

V času od 17. do 23. januarja je izgubilo sovjetsko letalstvo 110 letal. Od tega je bilo sestreljenih 59 v zračnih bojih, 17 jih je sestrelilo protiletalsko topništvo, ostala pa so bila uničena na tleh. V istem času smo izgubili 16 lastnih letal.

K položaju na vzhodu

Berlin, 26. jan. s. Obravnavajoč vojaški položaj na vzhodu, piše »Deutsche Allgemeine Zeitung« med drugim:

Zasedba ali izguba nekaj desetih kvadratnih kilometrov ledene pušave nima nobene vrednosti. Fronta se trdno drži. V hudih preizkušnjah v teh tednih nihava ne more dvomiti v njen odpor in trdnost. Moskva ve, zakaj gre, da je ta zimski drama glavni čimbelj velike svetovne bitke. Angleški insoj prav, ko p. Stalinovi uri, v resnici gre za uro rdečega diktatorja, v kateri je domel, da je zdaj boljševiška svetovna revolucija premagana in za vedno mrtva. Zaradi tega Stalin počaka z zadnjimi in obupnimi napori. Zadržal Stalinova ura je ura naštrvanja odpora Evrope. Ob pravem trenutku bo postala ura Evrope in ta trenutek bo doletela Nemčija.

Preprečen poizkus izkorenjanja na Krimu

Berlin, 26. jan. s. V noči na 23. januar je bil popolnoma odbit ponoven poizkus sovjetskega izkorenjanja za hrbot nemških čet, ki oblegajo Sevastopol. Obalna obramba je učinkovito streljala na sovjetske ladje, ki so se morale umakniti.

Zmagovito odbiti napadi

Berlin, 26. jan. s. Zmagovito so bili odbiti silni boljševiški napadi v Doneški kotlini. Nemške čete, ki jih je letalstvo krepko podpiralo, so zadale sovražniku ogromne izgube. Silni napadi so bili odbiti tudi v odseku Valdejskega grčevja. Sovjeti so pustili na terenu številne mrtve.

Tajska napovedala vojno Angliji in Ameriki

Tajska vojska nastopa skupno z japonskimi četami

Bangkok, 26. jan. s. Tajska je napovedala vojno Zedinjenim državam in Angliji v ime kralja Ananda Mahidola. Napoved je motivirana s ponovnimi kršitvami in letalskimi ter kopnimi napadi na tajsko ozemlje po oboroženih silah obeh anglosaških sil. Tajska vlada je pozvala svoje državljane, naj ohranijo normalni potek življenja, in naj sodelujejo za doseg zmag.

Bangkok, 26. jan. s. Tajska vojska, ki šteje okrog 100.000 moč in je zbrana v imenu kralja, naj korača v Birma, naj skupno z japonskimi silami, to je tajo po vojni napovedi Angliji in Ameriki.

Veleposlanik Teijj Hukogami je govoril o vstopu Tajske v vojno in izjavil, da je bila Tajska pripravljena za pričetek vojne proti obojem plutokracijama od zaključitve ofenzivne in defenzivne zveze z Japonsko. Veleposlanik je dodal, da je včerajšnji letalski angleški napad na Bangkok še posebej razvil dogodek. Zdaj se je Tajska zvezala z Japonsko, da odstrani anglosaški vpliv v vzhodni Aziji ter sodeluje v križarski vojni za gromote in moralne pravice vseh narodov na tem področju. Napoved vojne Tajske, je zaključil veleposlanik, v trenutku, ko se odloča usoda Singapur in Rangun, ima izreden pomen.

Nov hud poraz Angležev v Libiji

Angleški oklopni oddelki so bili pri Agedabiji potolčeni in vrženi še dalje nazaj — Velik plen — Številna sovražna letala uničena

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je dne 25. januarja objavil naslednje vojno poročilo št. 602:

Na včerajšnji dan so se razvijali siloviti boji vzhodno in jugovzhodno od Agedabije. Motorizirane oklopne enice osi so obklopile in uničile nekaj sovražnikovih oklopniških formacij. Celotni vojni plen je do včeraj zvečer obstojal iz 81 topov in 143 tankov; med njimi je nekaj 28-tonskih ameriških proizvodnje; več zajetih tankov je v dobrem stanju in se uporabljajo v naših oddelkih. Število ujetnikov je znatno, dasi še ne točno ugotovljeno.

V teku operacij so kopninske enice sestrelile odnošna na tleh uničile 11 angleških letal. Italijansko-nemške letalske formacije, ki uspešno sodelujejo v borbi motornih oklopnih divizij, so napadle sovražnikovo zaledje ter obstrlejevale letalske terene ter zbirališča mehaniziranih sredstev; en »Hurricane«, ki je bil prisiljen pristati se je vžgal.

V srednjem delu Sredozemskega morja so enice naše voje mornarice, ki so spremljale neki konvoj, sestrelile dve sovražni torpedni letali; neko tretje torpedno letalo ter en aparat tipa »Beaufighter« sta bili uničeni od nemškega lovskega letalstva. Nekaj članov posadke je bilo mogoče rešiti in ujeti.

Akcije uničevanja pristaniških naprav ter vojaških objektov na Malto so se nadaljevale.

Angleška letala so v pretekli noči metala zažigalne bombe na Catanio in Camisso, ne da bi povzročila škodo. Posadka nekoga letala, ki se je zrušila v morje Noto, je bila ujeta.

Uničevanje sovražnika se nadaljuje

Operacijsko področje, 26. jan. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani). Italijanske in nemške motorizirane kolone so stalno v pokretu na področju Agedabije. S hitrimi in spretnimi sunki enice osi proti sredini sovražnikove razpršitve so bili močni angleški oddelki odrezani od svojih glavnin. Italijanske in nemške čete so zajele razen že omenjenih številne druge neposkodovalne sovražne tanke. Nadaljni tanki sovražnika so bili uničeni. Med temi je nekaj novih ameriških z 28 tonami. Italijansko in nemško letalstvo zelo znatno prispeva k celinskim operacijam. Letalske skupine osi neustavno zasledujejo sovražnika ter obstrlejujejo oddelke angleške vojske in sovražne avtomobilske kolone.

Pokreti italijanskih in nemških oklopniških čet so se pričeli 21. t. m. ter so se nadaljevali do onstran Agedabije. Viharen zagon in goreče navdušenje sil osi je zlomilo odpor sovražnika, ki se je moral z velikimi izgubami umakniti. S to bliskovito akcijo kolone osi je bil preprečen načrt zbiranja sovražnih sil v tem področju in s tem angleški načrt za nadaljno prodiranje proti Sirti.

Huda lekcijsa

Budimpešta, 26. jan. s. Vsi madžarski in italijanski jantari z velikim poudarkom vesti o italijansko-nemški akciji v Libiji in področju Agedabije, da je pobuda v operacijah na strani italijansko-nemških sil. Sposobnost priljubljenosti in neopodbitna vrednost čet, se general Mijerca v »Peter Lloyd« sta odločili podati osvojevalnih angleških četov in zaledja sovražnika hude izgube. Angleži so mislili, da bodo prišli do sapa pri El Ageji, pa so bili napadeni in vrženi nazaj do Agedabije s tistimi italijanskimi divizijami, ki jih je angleška propaganda smatrala za uničene. Angleški načrti so se izjalovili.

Cete osi, piše »Magyarország«, so zadale izredno hud udarec Angležem, ki so imeli zelo hude izgube na ljudeh in potrebščinah. Huda lekcijsa je bila podeljena bahaču Churchilliu, ki mora k porazom na Pacifiku dodati udarec iz Libije. Ves madžarski narod, piše poluradni »Budapesti Ertesito«, je z velikim zadovoljstvom in veseljem sprejel vesti o zmahih osi, ki so zadale sovražniku najhujše udarce.

Moralni udarec Churchilliu in Rooseveltu

Berlin, 26. jan. s. V komentarju k dnevnemu vojnemu poročilu piše »Der Montag« med drugim:

Popoln uspeh italijansko-nemških sil dokončno dokazuje, da velika angleška ofenziva, za katero je Amerika dala na razpolago ogromna sredstva, ni dosegla svojega cilja. V Severni Afriki vojski osi niso potokli samci oklopniških kolon gen. Auchinleka severovzhodno od Agedabije, temveč tudi oba kolovodje Churchillia in Roosevelta. Ves nemški narod je ponosen in poln občudovanja sprito čudovitega uspeha hrabrih vojakov Duceja in Führerja, ki se skupno bore in ki so zadali skupnemu sovražniku tudi hud moralni udarec. Moralni poraz je resna nevarnost za Churchillia, ki se je, kakor je znano, ob pričetu ofenzive kompromitiral z vrsto baharij. Glavni cilj, o katerem je govoril in bil dosežen, temveč se je izkazalo prav nasprotno. Sila osi so ostale intaktno medtem ko se angleške sile močno izrabile in jih zdaj uničujejo tiste sile, ki jih je pred nekaj dnevi londonska propaganda navadno imenovala »agresivni«.

Komentarji rumunskega tiska

Bukarešta, 26. jan. s. Na prvih mestih objavlja rumunski tisk vesti o zmahovitih operacijah italijansko-nemških čet v Severni Afriki. Te vesti predočuje tisk kot zelo važen vojni dogodek v sedanjem trenutku in v komentarjih o vojaškem položaju vsi listi poudarjajo, kako velika je reakcijska sposobnost sil osi. Sredi je tudi vojaški poročevalec rumunskih radijskih postaj razpravljajo o zadnjih dogodkih v Libiji in povečujeval hrabrost italijanskih in nemških vojakov, sposobnost poveljnikov sil osi in izredno važnost nove italijansko-nemške akcije glede vpliva na sovražnikovo moralo. Sovražnik se je zdi lahko preprečil o odločni superiornosti Italijanov in Nemcev in je ta tembolj odločilna zaradi tega, ker iz vira iz hrabrosti in kakovosti materiala ter ne iz števila.

„Zelo zmedena borba“

Rim, 26. jan. s. Neko poročilo iz Katra o operacijah v Cirenaiki zatrjuje, da je v teku »zelo zmedena« borba na širokem ozemlju v področju Antelata. V poročilu ni nobenih podrobnosti o tej borbi. V ostalem so podrobnosti odveč, kajti ves svet ve, da angleška vojska beži, kadar angleško vrhovno poveljstvo govori o konfuziji.

Japonci prodirajo dalje

Zadnje dni so se izkrcali na raznih otokih ter se vedno bolj približujejo Avstraliji

Tokio, 26. jan. s. Imperialni glavni stan objavlja pregled dosedanjih operacij na Filipinih in v Nizozemski Indiji ter na področjih Bornea in Nove Anglije.

Na Filipinih japonske sile se naprej napadajo severnoameriške čete na polotoku Batangu, dočim japonsko letalstvo se naprej uničuje utrdb Corregidora in sovražne ladje v tem pasu. Glavna japonskih sil je po zavzetju področja Natlo dne 14. t. m. prekorajala reko Matabang in dosegla Bucay ter potisnila sovražnika proti jugu. Kolone, ki operirajo v področju Olongapa, so napredovale proti odseku Morana in so po silnih bojih prodirle v področje Maubana ter napredujejo zdaj v južni smeri. Istočasno so druge japonske sile zasedle odsek Bagac na zapadni obali polotoka Batanga. V teh zadnjih operacijah so Japonci zajeli 20 topov in veliko količino orožja ter streliva, japonska letala pa so sestrelila 8 sovražnih letal.

Na ozemlju Nizozemske Indije so po izkrcanju na otoku Tarakanu Japonci očistili ozemlje od preostalih sovražnih sil in zasedli nekaj število petrolejskih vrelcev. V teh operacijah so japonske sile zajele 9 topov, 56 strojníc, 15 tankov, 67 motornih vozil in veliko količino vojni potrebščin ter 800 ujetnikov. Japonska letala so ponovno napadla središča na otoku Sumatru in uničila 17 t. m. na tleh 13 sovražnih letal. V teku obsežnih akcij bombnikov vojske na letališčih Palembang na severni obali Sumatre so japonski letalci sestrelili 5 sovražnih lovcev in uničili en velik bombnik na tleh.

Na Borneu so japonske sile, ki so zasedle Kučing, nadaljevale z napadi na sile Insulindije ter zasedle Pisang v Nizozemskem Borneu. Te sile zasledujejo sovražnika naprej.

V Novi Angliji so se japonske sile izkrcale ob zori dne 24. t. m. Popoldne so se Japonci polastili letališča južnopolotno od Rabaula. V teku teh operacij je bilo zajetih 7 topov in velika količina orožja in streliva.

Sanghaj, 26. jan. s. Po zadnjih vesteh z Malajske fronte so dejansko zaključene borbe južno od Klauanga, ki so jih vodile japonske sile proti sovražniku, ki je štel skupno 15.000 angleških in avstralskih vojakov. Del poraženih čet se umika proti Johore Bahruju ob zasledovanju japonskih brzih enic. Japonsko letalstvo učinkovito podpira operacije na celini ter bombardira postop, po katerih se sovražnik umika ter sngapurske utrdb.

Tokio, 26. jan. s. Šef japonskega glavnega stana general Sugijama in vojni minister Tojo sta poslala poveljniku vojske in mornarice na Bismarkovem otočju brzjavke s čestitkami zaradi uspeha izkrcanja na teh otokih, kljub srditi obrambi sovražnika.

Manila, 26. jan. s. Japonska četa so s pomočjo letalstva zasedle nekaj sovražnih položajev ob vznožju gore Natis na polotoku Batangu.

Prodiranje na Malaji

Z malajske fronte, 26. jan. s. Japonske prednje straže, ki operirajo v osrednji Malaji, nezdružno prodirajo proti jugu ter uničujejo na svojem pohodu angleške sile. Prišlo so do 2 km južnopolotno od Klauanga važnega železniškega križišča, ki je oddaljeno 100 km severno od Singapura. Klauang bo v kratkem zavzet. Angleško letališče v Klauangu je bilo uničeno.

Po drugih vesteh je neka japonska kolona, ki je odšla iz Jongpenge dosegla točko 4 km oddaljeno severnopolotno od Avelitama. Japonske sile, ki operirajo na zapadni malajski obali, so zajele od 15 do 24 t. m. 1097 ujetnikov, 9 poljskih in druge topove, 42 težkih strojníc, 109 lahkih strojníc, veliko število avtomatičnega orožja, 1304 pušk, 11 oklopni avtomobilov, 10 tankov, 296 motornih vozil, 24 avtomobilov, 100 metalcev ognja in veliko količino streliva.

lem so podrobnosti odveč, kajti ves svet ve, da angleška vojska beži, kadar angleško vrhovno poveljstvo govori o konfuziji.

Zračna bitka nad Malto

Berlin, 26. jan. s. DNB doznava iz vojaškega vira, da je prišlo v jutro dne 25 t. m. med napadom na Malto do kratke, a silovite borbe med nemškimi in angleškimi lovci. Nemški lovci so sestrelili 8 sovražnih letal in verjetno tudi štiri nadaljnja letala. Na nemški strani ni bilo izgub.

Ponovna kršitev španske nevtralnosti

Madrid, 26. jan. s. Nasproti Cadiza je bila ponovno kršenaterritorialnost španskih vod. Neka podmornica, ki je bila najbrže angleška, je torpedirala trgovinski španski parnik »Navemars«, ki je prišel iz Amerike s tovorom zelenjave. Po dosedanjih vesteh je izgubljena vsa posadka. Vest o novem angleškem napadu v škodo Španije je vzbudila veliko ogorčenje, in španska vlada bo poslala v London zaradi tega energičen protest.

Letalski napadi na Burmo

Z nekega birmanskega oporišča, 26. jan. s. Po včerajšnjem napadu so japonske letalske skupine ponovno napadle letališče v Ranguinu in uničile 10 sovražnih letal. Po srditi letalski borbi s kakimi 10 sovražnimi letali so japonski letalci sestrelili 3 »Curtise«. Kljub izredno hudemu ognju protiletalske obrambe, so Japonci učinkovito bombardirali letališče in zgradili en bombnik »Blenheim«, uničili na tleh 3 »Blenheime«, 3 lovka letala in so druga letala tudi poškodovali. Vsa japonska letala so se neposkodovala vrnila na oporišča. Sovražna letala, ki so skušala presteči Japonce, so nosila čungkingške barve.

Mersing zaseden

Bangkok, 26. jan. s. Doznava se, da so japonske čete zasedle važno mesto Mersing na vzhodni obali Malajskega polotoka.

Zavrtnjen napad na Bangkok

Bangkok, 26. jan. s. Močna protiletalska obramba je sestrelila enega od petih angleških letal, ki so skušali včeraj napasti mesto. Nekaj bomb je padlo v reko Menam, druge so pa poškodovale nekaj stanovanjskih hiš. Zadet ni bil noben vojaški objekt.

Angleške metode

Tokio, 26. jan. s. Doznava se z malajske fronte, da sovražnik pokopava samo trupla Angležev in Avstralcev ter pušča nepokopane Indijce in Malajce. Doznava se nadaljuje, da so 21. januarja Angleži zastupili nekaj manjših rek z velikimi količinami strupa.

Potopitev »Lexingtona«

Tokio, 26. jan. s. Tisk objavlja uradno poročilo o potopitvi »Lexingtona«. Poročilo pravi, da so japonske podmornice očišče poznopoldne, dne 12. decembra, nosilci letal »Lexingtona«, ki jo je spremljalo več rušilcev. Zaradi velike razdalje so podmornice počakale, da se je »Lexington« približala. Ko je prišla v primerno razdaljo, so podmornice izstrelile svoja torpeda. Dve torpedi sta v polno zadeli trup nosilke letal, ki se je takoj začela potapljati, sovražni lovci pa so se divje vrgli na podmornice, ki so se hitro potopile. Komaj so bile pod vodo, ko je posadka slisala eksplozije globinskih bomb, nakar je utihnilo brnenje močnih vijakov »Lexingtona«. Zaradi križarjenja številnih severnoameriških rušilcev se podmornice niso več pojavile na površini, temveč so se pod vodo oddaljile.

Nova ofenziva na Kitajskem

Sanghaj, 26. jan. s. Japonci so izvedli nov zmagovit ofenzivni prodor v Honan in so poglajali v beg neko celotno kitajsko divizijo ter zajeli mnogo vojni potrebščin. Japonske operacije so v teku tudi v pokrajini Junan, Kvangsi, Kanksi in vzdolž črte Kanton-Hankov. Sile cangkajškove, ki bi morale pomagati angleškim, so tako razpršene in so se morale umakniti, ne da bi se moge uspešno upirati Japoncem, ki jih na kitajskem ozemlju zasledujejo.

Velik plen

Tokio, 26. jan. s. V pregledu operacij na Kitajskem od pričetka vojne v Vzhodni Aziji poroča imperialni glavni stan, da je bilo do 15. januarja zajetih 2819 ujetnikov in da je sovražnik imel 35.928 mrtvih. Med plenom je 30 možnarjev, 53 težkih strojníc, 77 lahkih strojníc in 7224 pušk.

Največja in najmočnejša podružnica SVD

je v soboto položila obračun svojega marljivega
in koristnega dela — Podružnica šteje 408 članov

Ljubljana, 26. januarja. V gostilni pri »Mraku« je bil v soboto 18. občini zbor najmarljivejše in največje ljubljanske podružnice »Sadjarskega in vrtnarskega društva«, in sicer Podružnice SVD Ljubljana I. Udeležili so se ga najuglednejši člani, osrednje društvo je zastopal inž. Ciril Jeglič, mestno občino pa inž. Jože Levstik.

Podružnica Ljubljana I je ena v javnosti najbolj znanih edinic Sadjarskega in vrtnarskega društva. Pravilno ocenjujemo položaj in potrebe meščanske prebivalstva je znala s svojim zglednim in izpopolnjenim delom zainteresirati za smotre SVD velik krog ljubljanskih meščanov. Že leta sem posvečala vse svoje sile strokovno poučnemu delu, ki je zlasti v sedanjih časih dragocen doprinos k naporom zagotovitve zadostne prehrane. Najvažnejši izraz teh stremiljenj je vrtnarski tečaj, ki ga pravega po premišljenem načrtu za nekaj let, zlasti lani in letos je znatno koristil meščanstvu, ki se je začelo zanimati za obdelovanje zemlje in vrtov. Kakor znano so predavanja vrtnarskega tečaja vsako sredo v kemični predavalnici I. dr. realne gimnazije v Vegovi ulici. Udeležba je bila doslej vedno zadovoljiva. Kljub neprimerni uri je bilo redno navzočih povprečno 60 do 80 ljudi. Tečajna predavanja so na visoki strokovni stopnji, saj sodelujejo kot predavatelji sami vrtnarski in sadjarski strokovnjaki. Edina težava je, ker podružnica še nima na razpolago svojih učnih pripomočkov, za kar skrbijo sedaj, kolikor jim je mogoče, predavatelji sami.

V isto vrsto podružničnega dela spada tudi poučni izleti, ki so jih pa morali lani zaradi razmer opustiti. Kar se v zimskem času razpravlja v predavalnici teoretično, se kasneje obdeluje praktično na sestankih v ljubljanskih sadovnjakih in vrtovih. Lani je podružnica priredila dva taka sestanka, nekatere praktične vaje pa so morale odpasti.

Toda članstvo ne uživa samo dobrot pouka, agilni odbor je skrbel, da ga je tudi gospodarsko podpiral, kolikor je bilo mogoče. V tem pogledu je zlasti važno delo podružnice za zatiranje sadnih škodljivcev. Ker je podružnica lastnica večjega števila škroplilnic, opravlja članom za skrivno odškodnino škropljenje dreve ali pa posoja škroplilnice. V isti smeri je tekla pobuda za biološko zatiranje škodljivcev in je podružnica oskrbela zanimajočim se članom ptičje valilnice po dostopni ceni. Trenutno je v teku akcija, da se oskrbi članstvo, kolikor bo sploh mogoče, s potrebnim semenom in umetnim gnojilom. Delo podružnice gre pri tem sporedno z enakim delom mestnih in državnih oblasti. S pomočjo Kmetijske družbe, katere član je, je podružnica dobavila članstvu sadno drevje. Iz svoje drevesnice na Kodeljevem je razpečala nad 100 drevesc.

Delovanje podružnice in njenega marljivega odbora je bilo torej zelo razgibano in splošno koristno. Kakor je pokazal razgovor na občnem zboru se bo v tem pravcu nadaljevalo ter se razširilo na druge važne sadjarske in vrtnarske izpodobe. Predsednik dr. Fran Spiller Muys je v svojem poročilu o delu v glavnih orisih vse lanske delovanje podružnice in se zahvalil vsem, ki so podpirali in uveljavljali podružnična stremiljenja. Njegova zahvala je veljala predvsem Visokemu Komisarju, ki je naklonil podružnici podporo 1000 lir za kritje stroškov tečaja in za pravno toplih gred, nadalje naklonjenosti predavateljev, ravnanstvu I. dr. realne gimnazije za predavalnico, Kmetijski družbi za prepuščenost sejne sobe in ljubljanskemu časopisu.

Podrobneje je prikazal vse lanske delovanje podružnice v obširnem poročilu tajnik Franc Pirnat. Odbor je v sestavi, kakor je bil izvoljen na občnem zboru, deloval vse leto in je imel 5 sej. Vzdrževal je živahne stike z glavnim odborom društva in z okoliškimi podružnicami. Preko vrtnarskega odbora je podružnica sodelovala tudi na lanskem ljubljanskem velesejmu, kjer je priredila uspešno zelenjadno razstavo. Po svojih delegatih je udeležila tudi glavne skupščine društva, kjer je predložila izvedbo treh samostojnih predlogov. Število članstva je ob koncu lanske poslovne dobe znašalo 408, med letom jih je pristopilo 27, odpadlo 25, tako da je danes 408 članov.

O stanju podružnične blaginje je poročal blaginjak Teodor Drenik. Iz njegovega poročila izhaja, da je podružnica zelo štedljivo gospodarila in da je zato danes v razmeroma ugodnem finančnem stanju. Predsednik je nato prečital poročilo obojega podružničnega gospodarja Vinka Šimena. Inventar se lani ni bistveno izpremenil, važno pa je, da se je pomnožilo število škroplilnic in da je sedaj škroplilnega materiala nekaj več na zalogi ter na razpolago članom. Podružnica ima tudi nekaj strokovnih knjig ter je vrednost vsega inventarja in materiala ocenjena na nad 4000 lir.

V okviru podružnice deluje tudi poseben vrtnarski odsek. Zanj je poročal njegov predsednik Vavpotič. Odsek je imel lani 5 sej in 8 članskih sestankov. Obisk je bil v začetku izvrsten, kasneje pa je zanimanje malo popustilo. Ker je bilo treba pogostejšev cvetlič opustiti, se je na sestankih predvsem razpravljalo o zelenjadstvu. Pri tem je imel glavno besedo nadzornik Josip Strekelj. Vrtnarski odsek je priredil lani tudi svojo pustno zabavo v Delavski zbornici. Na občnem zboru pred 14 dnevi je izkazal v blaginji prebitok. V njem sodelujejo še naprej stari sodelavci.

Pri razgovoru o poročilih se je oglašil inž. Ciril Jeglič in kot zastopnik osrednjega društva sporočil pozdrave ter pohvalil iniciativnost društva. Omenil je stanje semenske akcije ter se kratko zadržal tudi na nekaterih organizacijskih podrobnostih. Sprožil je tehtno misel, da bi se tudi v Ljubljani izvedel načrt družinskih vrtov, kakor se je to obneslo že v drugih večjih mestih. Pomisliti je namreč treba, da pomeni vsako obdelovanje zemlje takoj precejšnjo investicijo, ki se marsikomu ne izplača, če mu zemlja ni zagotovljena za daljšo dobo. Družinski vrtovi pa so važni tudi zato, ker se z njimi lahko v sodelovanju vseh zmanjšajo proizvodni stroški.

O predlogu inž. Jegliča se je razvila debata, v katero je poleg predsednika posegel tudi nadzornik Strekelj pojasnjujoč, da je bila svojčas taka akcija že sprožena, vendar pa ni dovedla do pozitivnega uspeha. Danes bi morda glede na razmere natekla pri merodajnih na večje razumevanje. V imenu mestne občine je občni zbor pozdravil inž. Levstik, ki je med drugim ugotovil, da je lani mestna občina razdelila med zanimajoče se meščanstvo vsa razpoložljiva zemljo, letos pa bo dane v najem še nekaj nove zemlje na Fužinah. Obenem se bo apeliralo na zasebnike, da tudi oni odstopijo svojo razpoložljivo zemljo ljudem, ki so jo pripravljali obdelati. Ali bo mogoče najem zagotoviti za daljšo dobo, zaenkrat ni mogoče reči.

Nadzornik Josip Strekelj je podal poročilo nadzornega odbora in ugotovil, da so vsi računi v redu. Vsemu odboru je predlagal absolutno, kar je bilo soglasno sprejeto. Po kratkem odmoru je bil izvoljen naslednji odbor za novo poslovno dobo: predsednik: dr. Fran Spiller Muys, podpredsednik: Anton Lovše, tajnik: Franc Pirnat, namestnica Ružka Barletova, blaginjak: Teodor Drenik, namestnik: Fran Zelenik, gospodar: Vinko Šimenec, odborniki: inž. Gvido Fajdiga, Josip Jermol, Anton Kaluža, inž. Jože Levstik, Avgust Ložar, Josip Olup in preglednika računov: Josip Strekelj in Anton Sušteršič.

V sadjarski odsek so bili izvoljeni dr. Spiller Muys, Strekelj in Zelenik. Delegati za občni zbor osrednjega društva bodo doleteli odbor. Podružnica bo iznesla na občnem zboru društva nekatere samostojne predloge, med njimi zlasti, da se namesti strokovnega tajnika, da se organizira po možnosti vrtnarska šola, zagotovi primerno novonovčene zelenjave, da se misli na ustanovitve vrtnarskega doma, ki bi imel svoj poskusni vrt in drevesnico in da se smotno uredi izdajanje vrtnarske knjižnice.

Izenačenje telefonske tarife

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naredbu o izenačenju telefonske tarife s tarifno, veljavno v Kraljevini, ki je objavljena v »Službenem listu« 24. t. m. in je s tem dnevom stopila v veljavo. Naredba določa naslednje:

Za vse medkrajne telefonske pogovore, prijavljene z naročnikovega doma ali iz javne telefonske govorilnice, se pobira enotna pristojbina 0.50 lire za vsako enoto pogovora. Za vsak poziv in vsak pogovor, odpevden pred pretekem 4 ur od prijave ali opuščen, ker ni bilo odziva, se pobira stalna dodatna pristojbina 0.20 lire.

Iz vseh krajev in za vse kraje Kraljevine, izveniši Sardinijo, se sprejemajo »komisije« v obliki fonogramov in ne več kakor 20 besedami vstevši naslov in podpis, ki morejo štedljivo nadomestiti neposredna ali osebna sporočila po telefonu med stranikama kadar koli neposredno ali osebno sporočilo ni neogibno potrebno. Vsebinsko komisije je telefonsko sporočilo medkrajnemu telefonskemu uradu z lastnim telefonskim aparatom ali iz javne govorilnice. Sporočilo mora biti zgolj zasebna značilna in so izključene vesti politične narave, javnega interesa in borzne vesti. Pristojbina znaša do 20 besed 2 lire in jo plača zasebnik vnaprej, ali pa se obremenji z njo v tekočem računu naročnika, ki ima depozit za medkrajne pogovore. Take komisije se odpravijo v 12 urah, najkasneje pa do 8. ure naslednjega dne. Za nujne komisije, ki naj le odpravijo v 8 urah, se plača pristojbina 6 lir. Komisije se lahko naslovijo tudi na osebe, ki niso telefonski naročniki in se sme zahtevati, da se jim poleg telefonskega sporočila besedilo dostavi tudi pisмено proti dostavi pristojbini 0.50 lire. Za komisije naslovljene na dve številki istega prejemnika se plača dodatna pristojbina 0.50 lire. Komisije se lahko naslovijo tudi »poštno ležeče« proti pristojbini 0.25 lire, lahko pa se naslovijo tudi na poštni predal.

Po izročitvi komisije stranka ne more zahtevati, da bi se ji komisija vrnila. Če se komisija prekliče se pristojbina ne vrne.

Pri določitvi pristojbine ki naj se pobere za telefonske pogovore v območju Ljubljanske pokrajine z drugimi pokrajinami Kraljevine, velja za razdaljo med dvema telefonskima uradoma dejanska dolžina telefonskih vodov, uporabljenih za pogovor.

Cenik za meso št. 2

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je na podstavi čl. 3. naredbe

DNEVNE VESTI

— Medministrski odbor za prehrano in ce. — Iz Rone poročajo, da bo v kratkem podpiran zakon, ki bo določal ustanovitve medministrskega odbora za koordiniranje prarabnih vprašanj, razdelitve in cen industrijskih in kmetijskih izdelkov ter storjnih uslug. Odbor bo predsedoval Mussolini, člani pa bodo: tajnik stranke, finančni, kmetijski, korporacijski, prometni in ministar za menjava in valute, podtajniki notranjega, kmetijskega, vojnega in korporacijskega ministrstva, namestnik tajnika stranke, načelnik inspektorata za obrambo kmetije in dajanje kreditov, predsednik kmetijske zveze, predsednik industrijske zveze, predsednik zveze poljedelskih delavcev, predsednik trgovske zveze, predsednik zveze industrijskih delavcev in predsednik zveze trgovskih uslužbencev. Izvršilni organ odbora bo v vsaki pokrajini prefekt kot predsednik pokrajinske korporacijskega sveta in kot predsednik pokrajinske prehranjevalnega odbora. Zakon bo razveljavil vse določbe, ki jih vsebuje zadevni zakon od 8. julija 1941. Odbor se bo prvič sestel 31. januarja v palači Venezia.

— Italijanski in nemški finančni minister v Milanu. Pretekli mesec je minilo 20 let, kar je bila v Milanu ustanovljena italijansko-nemška trgovska zbornica. K svečani proslavi obletnice so se zbrali odlični gostje, med njimi italijanski finančni minister Thon de Revel in nemški finančni minister grof Schwerin von Krosigk. Iz Berlina sta pripotovala tudi opolnomočeni minister dr. Clodius in veleposlanik Alfieri. Iz Rone je prisel nemški veleposlanik von Mackensen. Italijansko nemška trgovska zbornica je bila ustanovljena na sestanku trgovcev decembra 1. 1921. V dveh desetletjih se je razvila v važen gospodarski posredovalni urad, ki izdaja mesečno in italijanskim in nemškemu jeziku pisano propagandno revijo.

— Velika zvezdarna pri Aslugu. Univerza v Padovi je zgradila na hribu Clama v bližini Aslaga zvezdarno, ki je sedaj največja v Italiji. Naprave so instalirane v okrogli kupoli s premerom 15 m. Vse instrumente so izdelale Gallejeve tvornice v Firenzi. Opažovalnica je obremenjena z opazovalnico v Babelsbergu pri Berlinu med največjimi v Evropi. Vodi jo prof. Silva z univerze v Padovi. Pomagata mu dva asistenta in en tehnik. Zvezdarna bo izročena svojemu namenu maja na svečan način.

— Mraz je zajel vsó severno in srednjo Italijo, segel pa je tudi v južno. Poročila o stopnjevanju mraza konec prejšnjega tedna prihajajo iz vseh večjih krajev Italije in kažejo, da je izredni mraz letošnje zime segel globoko proti jugu. V Trentu so zabeležili —15 stopinj, v znanem Passo di Rolle v Dolomitih celo —30 stopinj. V Goriziju in njemu okolici so v petek namerili —19 do —21 stopinj. Reka Isonzo je ponekod popolnoma zamrznila. V Napoliju je konec tedna zapadlo oblo snega, česar ne pomnijo niti najstarejši meščani. Že tretjič je letos snežilo v Pugliji. V bližini Brindizija, Lecce in Taranta so namerili snega 30 cm. V Putignanu je termometer pokazal —7 stopinj.

— Za gospodarsko obnovo Hrvaške. Vprašanje razdelitve dosedanjega delokroga ukrajine državne direktije za gospodarsko obnovo in prehrano prebivalstva je bilo urejeno s skupno uredbo trgovskega finančnega in pravosodnega ministarstva. Posli ukrajine direktije preidejo na trgovsko ministarstvo, pravne zadeve pa na finančno ministarstvo. Vsi po tej direktiji izdani ukrepi ostanejo do nadaljnjega v veljavi.

— Nemško odlikovanje hrvaških letalcev. Več hrvaških letalcev, ki se bore na vzhodnem bojišču, je dobilo nemška vojaška odlikovanja, 12 letalcev, med njimi častnik in podčastnik, je dobilo red železnega križca II. stopnje, 6 častnikov in podčastnikov pa vojaški križec za zasluge II. stopnje. Vsem drugim je bila izrečena pohvala.

— Ali je treba stare zimske sukne odlati? Porabniki, ki imajo ponošene, ne več porabne zimske sukne in nujno po potrebuje nove, lahko dobe proti določeni številu točk nakaznice za nove zimske sukne. Ni pa se povsem pojasnjeno vprašanje, ali morajo v tem primeru brezplačno, ali morajo stare sukne ali ne. V načelu se to zahteva. Stare zimske sukne se v tem primeru ni treba oddati, če določeni dokaz, da jo bodo nosili drugi rodinski člani, ali da bo za nje predelana ovinost, da jo nujno rabi v svojem poklicu ali iz drugih ozirov. Pri tem je treba upoštevati socialne vidike.

— Nedeljene uradne ure na Hrvaškem. V hrvaških državnih uradih so bile uvedene do 31. marca nedeljene ure. Vsi uradi poslujejo od 8. do 14.30 popoldne in ob nedeljah imajo pa samo dežurno službo.

— Prof. dr. Milan Rešetar umrl. V Firenci je umrl znani slavist profesor zagrebške univerze dr. Milan Rešetar, star 82 let. Pokojni je bil znan daleč preko meja svoje ožje domovine. Bil je član zagrebške Akademije znanosti.

— Sladkor v Zagrebu samo na karte. V bodoče se bo dobival v Zagrebu sladkor samo na karte. Dobivali ga bodo pa samo tisti, ki nimajo nobenih zalog. V januarju bodo dobili Zagrebčani na karte po pol kilograma sladkorja.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list za Ljubljansko pokrajino« št. 7 z dne 24. januarja 1942-XX objavlja »Redbo Visokega Komisarja o izenačenju telefonske tarife s tarifno veljavno v Kraljevinu«.

— Sprememba primka. Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je dovolil nedolnemu Sternadu Josipu, rojenemu v Ljubljani 31. julija 1929, članu mestne občine Ljubljanske spremembe primka: Sternad v Kobal.

— Iz odvetniške službe. V imenik advokatov s sedežem v Ljubljani je bil vpisan dr. Zdenko Švigelj.

— Nesreča. Zima pretekli teden ni zahtevala mnogo žrtv. L. 1929 pozimi so dovažali dan za dnem v splošno bolnišnico v Ljubljani ljudi s hudimi ozeblinami. Tedaj je ozeblo mnogo smučarjev, zlasti na Gorenjskem. Zadnje dni je pa bilo sprejetih v bolnišnico le nekaj ozebljenih ljudi z dežele. Pač pa se se vrste vodno precej številne nesreče zaradi poldne. Skoraj vsak dan pripeljejo po nekaj ponesrečenecv z dežele ali iz mesta, ki so si polomili ude na poldnevitih tleh. Večraj so bili sprejeti v bolnišnico naslednji ponesrečenci: Franja Kajbiš, 60 letna kuharica iz Ljubljane, je

padla v Rožni ulici in si zlomila desnico — Roza Perko, 36 letna delavka iz Zagradca, je padla v hlevu in si zlomila desnico — Franja Meze, 65 letna zasebnica iz Ljubljane, je padla na cesti in si zlomila levico — Ivan Novak, 38 letni dentist iz Ribnice, je padel na cesti in si zlomil desno nogo.

— Sejem kožuho in Ljubljani. Opozarjamo vse lovce, ki imajo kože divjadi, da bo sejem kožuho in Ljubljani, 26. januarja na razstavišču Ljubljanskega velesejma. Zaradi izrednih razmer in težkoleto, običajna dražba kožuho in odpadke — Izpraznjeno mesto dimnikarja. Dimnikarski okoliš s sedežem v Trebnjem je postal s smrtjo imetnika dovolila Kramarja Franca iz Trebnja prost. Prošnje 71 dovolilo za izvrševanje dimnikarskega obta v tem okolišu je treba vložiti pri okrajnem načelstvu do 23. februarja pri okrajnem načelstvu v Novem mestu.

— Princ Evgenova svečanost v Zagrebu. Nemška mladina na Hrvaškem je priredila večeraj na Hrvaškem princ Evgenova svečanosti, na kateri je imel vodja nemške manjšine na Hrvaškem Altgayer na mladino vzpodbujajoč nagovor.

— Gostovanje hrvaških gledaliških diletantov na Dunaju in v Bratislavi. Skupina hrvaških gledaliških diletantov bo gostovala ta teden na Dunaju in v Bratislavi, kjer hoče z gledališkimi komadi in plesnimi nastopi prikazati občinstvu kulturno življenje hrvaškega naroda.

Iz Ljubljane

— Iz Za 20 stopinj topleje. Zdaj bi res lahko govorili o vremenskih muhah in o neverjetnem temperaturnem skoku: od sobote do danes je temperatura narasla približno za 20 stopinj! Davi je znašala temperatura v mestu —8,2 stop. v Trnovem pa —9,7 stop. Večraj se je podnevi izredno naglo ogrelo. Bilo je že skoraj povsem južno, saj je najvišja dnevna temperatura znašala sredi mesta —1,3 stop. v Trnovem pa celo —1,1 stop. Bojimo se samo, da bo tako velika in nagla sprememba v temperaturi rodila hude posledice, obolelo bo najbrž mnogo ljudi.

— Iz Obveznikom za oddajo živine za zakol! Dogoni živine za zakol v Ljubljano bodo odšel skoraj vsak teden ob sredah tako, da bosta v 14 dneh prišli na vrsto obe skupini občin. Na teh dogonih bodo tudi še nadalje redno prevzemali teleta in prašiče. Kolikor je bilo mogoče, je bil doslej obveznikom dogon odložen, a odšel v drugi polovici obvezne dobe bo oddaja strožja, ker bo moral vsak obveznik oddati vso predpisano mu množino živine. Kolikina oddaje se je zdaj povišala za 5%, t. j. za četrtino dosedanje obveznosti. Zato bo zdaj vsak obveznik dobil nov beli listek z navedbo zvišanja, koliko je že dal, koliko mora še dati in kateri mesec pride na vrsto zaradi pravilne razdelitve oddaje. Manjši obvezniki so v glavnem določeni za zadnje mesece, zato pa tudi nadaljnje prošnje za odložitev nimajo pomena. Če pa posameznik želi svojo živino oddati prej ali če potrebuje kaka druga pojasnila, naj se ob torkih ali sobotah dopolne zgosti pri komisijarju za oddajo živine v mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ulici št. 7, soba št. 35 v II. nadstropju, ne pa na Prevodu. Pri tem komisijarju v mestnem gospodarskem uradu dobi tudi rdeči listek, ki je potreben za izplačila na dogonu, a po rdeči listek naj pride vsaj 14 dni prej, preden želi živino oddati, ali pa pred začetkom meseca, ki mu je določen za oddajo. Če bo potrebno, bodo pa morali biti obvezniki z rdečimi listki vabljeni tudi prej. Ostankev ni dovoljeno zadržati zase za prihodnjo obvezno dobo, lahko jih pa obveznik odstopi drugemu, ki bo morda prihodnjo obvezno dobo dal živino namesto njega. Manjši obvezniki pa lahko živino oddajo skupno ter jim je prav zato določen rok na poslednje mesece, da si o pravem času oskrbe obvezno množino.

— Iz Nove popisne pole za dodelitev živinskih nakaznic je dobil že velik del ljubljanskega prebivalstva. Kdor do 31. t. m. pol ne dobi, naj gre ponje v najbližjo ljudsko šolo ali pa k vrtarju v pritičju leve hiše magistrata. Izpolnjene in podpisane pole bodo ljudske šole sprejemale samo ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18. vratar na magistratu jih pa ob stranki prevzemal tudi ob nedeljah in vse dni ves dan. Posebno opozarjamo, da vsaka str

